

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

78. Eunuchoru[m] conuersio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

notitia , nec amor legis Christianæ , sed desperatæ indignationis in illos furor , quod se suis in hominum , & urbiū immensis , & perpetuis cladi bus , ne ope quidem leuissima iuissent aduersam Tartaros , eti sedula semper , & sumptuosa pietate ilios coluisse. Quam ipse sibi adorationem , sentire hinc ecepit fuisse damnosam , quod cœlo erepta , cui debebantur , sacrificia idolis tribuisset , diuinitati scilicet peregrinæ . Quare in illa confiematus autei seculi antiqua persuasione , omnia de cœlo , boni aliunde nihil expectandum ; muta illa & cœca simulachra , nullam nostri curam gerentia , exegit ab animo , & aula , omnemque deinceps religionis cultum ad sacrificandum cœlo contulit tanquam Deo , & quidem Regis tam peculiari & proprio , vt ei sacra facere præter Regem fas esset nemini . Fixis ergo quotidie spatiis humi prouolutus venerabatur cœlum , & capacem ex auro acerram cumulabat odo-ribus pretiosissimis , quorum vapor , vota infelices Regis dissipanda in auras portabat . Cœlo enī siebant huic inanimo , & aspectabili non eius conditori , & domino , quem cœli nomine , Sinarum antiqui sa- piences intelligi , & coli voluerant . Profuit hic tamen rei Christianæ maiorem in modum , idolorum contemptus , & ignominia , Regisque conuersi qualiscumque fama ; ea potissimum ex causa , quod purgatum idolorum peste palatum ; salubris subiit veri Dei cognitio , & nobilissimæ Christianitatis , iacta sunt fundamenta , eius primarij lapides . fuere , potentissimi Eunuchorum decem , & qui re ipsa posse se omnia in Christianismi decus , & gloriam abundè comprobavunt . In iis ex- celluit Pam Cum Achilleus , cuius æterna in Christi Ecclesiam decora celebrabit , quisquis hanc nostram historiam producet ultra Societas annum secularem ; quam mihi scribendi metam proposui : socium habuit mutationis generosæ Nereum nomine ; matres decrepitas in palatum induxere , instituendas à F. Pasqualio Mendez Sinensi , cuius incredibilis in dicendo , docendoque comitas , & elegantia , eius aulae sapientissimos plurimum delectabat . Catechismo excultas Adamus Scial , baptismo lustrauit , principibus feminis duabus , renatas anus è vitali fonte excipientibus ; addidit Scial gratulationi tam inusitate , augustissimum sacrificium altaris , quod primum in Regia Sinarum Deo oblatum est . Exin Achilleus , salute matri in tutum subducta , conceperat baptismō caritatis ardorem egregium , in Collegas Eunuchos , semente tam prospera misit , vt ab eo ad Patres subinde alij adirent di- una pleniū edocendi ; sed fuit palmaris eius victoria ex nobilissima Lici familia Eunuchus , Dux prætoriæ cohortis , quem Prothi nomine . Sacer baptismus insigniuit , & de fecundissimo turpitudinum omnium re- vulsum gurgite , in eam eduxit puritatem , vt cum esset aula , & of- ficio mouendis ob informia vitæ propudia , post ablutionem sacri fon- tis , iam non sit agnitus , planèque diuersus ab eo qui fuerat , Præto- rianorum retinuerit . Matrem is & aliquot sorores Chri- stianis adiunxit ; sed ob duratam ætate memoriam , nihil matri pote-

F.F. ff:

78.
Eunuchorū
conuersio.

rat eorum imprimi quorum debet baptismo scientia necessario praemitti, eam ob rem illi optimus filius dierum quinque ieiunio à Deo impetravit, non modo ut facilè quæ tradebantur perciperet, verum etiam solidè retineret; cœteris autem palatij Principibus feminis, & honorariis rudimentum diuisit fidei Christianæ, quod olim à Patribus editum recudi iusserrat, spargebatque ex occasione, læto quem postmodum retulit prouentu. Eodem in palatio facellum, superbo cultu adornatum & supellecili instructum diuite Patribus obtulit ad rem sacram, & Christianis intra palatum ad suadendas preces, quas quotidie frequentabant, & multiplici proclinatione, largoque suffitu accendebant: nec se claustris palatij tenuit, nobilis Prothi ardor; Longobardo Tacitum eius patriam petenti, diuini operis se comitem dedit, nec scio vtri plus debeat, quæ inde nata est Christianitas, Longobardo Euangelium promulganti, an Protho illud exemplis confirmanti. Agebat enim vir eius officij eiusque maiestatis quæ lupremos quoque Mandarinos ægrè aspectu dignatur, agebat, inquam, Longobardi humilem Catechistam, familiarem, affabilem, facilem, pauperibus, pueris, vulgo promiscuo, principia fidei patientissime exponens, & prodigi nouitate Christianismi vim miram re ipsa comprobans, mutandis in Angelos hominibus efficacem; dum castimoniam Eunuchus, modestiam, & demissionem sui Christianam superbus antea suaderet.

Non disparibus incrementis, ex palati foribus in urbem, & vicina splendor fidei fundebatur; sex mille quingenti quadraginta baptismo lustrati, ex quibus Pechinum octingentos sacro fonti dedit, qui velut primigenius numerus, magnis deinceps accessionibus quotannis austus est, Longobardo strenuè Christi negotium agente, cum F. Pasqualio Mendez Catechista. Sed his libertatem agendi tam pronam & peruiam fecerant Adamus Scial, & Iacobus Rhò, qui ab Rege delecti ad terra-

79.
Magnæ extra palat. & Regiam urbem cōuersi.

stantos Sinatum Astronomicos abacos, tam venerabilem ubique nostrorum famam excitarant, nemo vt illis auderet contendere quod vnum ab iis agi norant, cultum scilicet veri Dei, & religionem sanctissimam vniuerso imperio, pulsis idolis statuendam. Visendi obsquia Magistratum etiam supremorum, ea crebritate nostros occupabant, vt ne iis quidem in vices quatuor mutari sufficerent, sed fructu incomparabili regionum, in quas perfuncti officiis aulicis redibant, spargebantque notitiam veri Dei, & inflammabant urbes, & oppida desiderio nostrorum. Quamuis autem ille polygamiae incestæ mutas aheneus, Literatorum compluribus obstatet, ne quod magnifice laudabant fortiter se starentur, verum ad fidem dilatandam mirum quantum conferret, eos rationibus conuictos de vero Deo, & religione, verè excellenterque sentire, postea si quidem publicis arctati calamitatibus in templo nostra confluere, crucem venerari, & sacras imagines, malis remedium à vero Deo flagitate, nec raro illud, evidenti prodigo referre, ac votorum rei, donaria, odores, encomia, acuto ingenio